

Flere får demens som dødsårsag

Kasper Jørgensen og Rebekka Falsing

Dødsfald bliver i højere grad registreret med demens som underliggende dødsårsag, viser et dansk registerstudie. Det afspejler formentlig en øget opmærksomhed på, at demens dræber.

Demens er den fjerdehyppigste dødsårsag i Danmark. Foto: Colourbox

De seneste 20 år er der blevet registreret flere og flere dødsfald med demens som underliggende dødsårsag. Det konkluderer en dansk forskergruppe i et studie baseret på tal fra Dødsårsagsregistret.

Men det betyder ikke nødvendigvis, at der er flere mennesker i aldersgruppen 65-110 år, som dør af demens nu end i begyndelsen af studiet, men demens registreres oftere som dødsårsag, og det er vigtig ny viden, mener centerleder for Nationalt Videnscenter for Demens, Gunhild Waldemar.

”Det minder os om, at demenssygdomme er livstruende, og at vi endnu ikke har nogen kurerende behandling,” siger hun.

Fra 2002 til 2015 blev der registreret knap 622.000 dødsfald blandt ældre indbyggere i Danmark. Heraf havde knap 104.000 en demensdiagnose. I løbet af perioden steg procentdelen af demensrelaterede dødsfald fra 10 % til 15 % for ældre kvinder og fra 6 % til 10 % for ældre mænd.

Demensrelaterede dødsfald blev i det aktuelle registerstudie defineret som dødsfald, hvor en demensdiagnose var registreret på dødsattesten som enten den underliggende eller medvirkende dødsårsag. I den sidste del af studieperioden så man, at demens i højere grad blev angivet som underliggende end som medvirkende dødsårsag.

Det betyder blandt andet også, at demens på nuværende tidspunkt er blevet den hyppigst registrerede underliggende dødsårsag for ældre med en demensdiagnose, og både hjertekarsygdom og cerebrovaskulær sygdom må vige pladsen som hyppigste dødsårsager.

Demenssygdomme er dødelige

De foreliggende resultater betyder ikke nødvendigvis, at der er sket fundamentale ændringer i fordelingen af dødsårsager blandt ældre i studieperioden.

Ifølge forskerne kan ændringerne ses som udtryk for, at der både er sket en udvikling i diagnostiske procedurer og i forståelsen af, at demenssygdomme ikke alene er medvirkende årsager til dødsfald, men reelt udgør dødelige sygdomme. Forskerne vurderer også, at demens stadig underrapporteres på dødsattester, og at der bør være endnu mere fokus på, at demenssygdomme er dødelige.

”Demenssygdomme bør behandles som andre dødelige sygdomme. Der skal forskes mere i og sættes stærkere på både behandling og forebyggelse, og det kræver flere ressourcer, end der er på nuværende tidspunkt” siger Gunhild Waldemar.

Døden skal have en årsag

Døden i sig selv er definitiv, men dødsårsag er i lægelig forstand ikke noget ukompliceret begreb. I 2002 indførte Sundhedsstyrelsen det såkaldte *Automated Classification of Medical Entities* system, hvor et dødsfald som udgangspunkt ses som endestationen i en årsagskæde.

Siden 2002 har en dødsattest typisk indeholdt både den tilgrundliggende dødsårsag, fx Alzheimers sygdom, den umiddelbare dødsårsag, fx septikæmi (blodforgiftning) forårsaget af *Streptococcus B*, og eventuelt også op til fire medvirkende dødsårsager, fx pneumonia streptococcica, gruppe B.

Statistisk og epidemiologisk udgør den tilgrundliggende dødsårsag den mest interessante af de tre typer af dødsårsager.

Faktaboks: Dødsårsagsregisteret indeholder data vedrørende alle dødsfald blandt borgere i Danmark fra 1970 og frem. Registeret er baseret på oplysninger fra dødsattester udfyldt af læger.

Taudorf L, Norgaard A, Islamoska S, Laursen TM, Waldemar G. Causes of Death in People with Dementia from 2002 to 2015: A Nationwide Study. *Journal of Alzheimer's disease* : JAD. 2021;82(4):1609-18

[PubMed](#)

Taudorf L, Norgaard A, Brodaty H, Laursen TM, Waldemar G. Dementia increases mortality beyond effects of comorbid conditions: A national registry-based cohort study. *Eur J Neurol*. 2021;28(7):2174-84

[PubMed](#)

Taudorf L, Norgaard A, Waldemar G, Laursen TM. Mortality in Dementia from 1996 to 2015: A National Registry-Based Cohort Study. *Journal of Alzheimer's disease* : JAD. 2021;79(1):289-300.

[PubMed](#)

Dødsårsagsregisteret

[Sundhedsdatastyrelsen](#)

Oprettet: 26. august 2021